

Vážení adoptivní rodiče, vážení příznivci a přátelé Centra Narovinu,

dostává se k Vám další číslo informačního bulletinu, ve kterém opět přinášíme pár aktuálních informací a novinek z našich projektů. Další tištěný bulletin pro Vás bude připraven během května, do té doby můžete aktuální informace, články, pozvánky a pravidelně aktualizovanou galerii videí a fotografií sledovat přímo na našich webových stránkách.

K dispozici je také elektronický bulletin, který posíláme e-mailem jednou za dva měsíce a k volnému stažení je také na našich stránkách.

Doufáme, že se nám podařilo zlepšit informovanost o aktuálním dění a novinkách našeho Centra Narovinu. Pokud budete mít jakékoliv náměty na články, rozhovory či reportáže, napište nám, rádi je pro Vás připravíme, a obohatíme tak i pro další čtenáře.

Přeji Vám jen to dobré do nového roku a děkuji Vám všem za pomoc, podporu a zájem, který nám věnujete.

Za Centrum Narovinu

Simona Heřtusová - simona.hertusova@adopceafrika.cz

Vypsaná fixa zahájila sbírku na traktor pro Ostrov naděje

Jak jsme Vás informovali v elektronickém bulletinu a jak jste se mohli také dozvědět z aktualit našich webových stránek, na podzim 2011 pokřtila kapela Vypsaná fixa své nové album a vyrazila na turné, v jehož rámci probíhala prezentace našeho rozvojového projektu „Ostrov Naděje“. Vypsaná fixa se ho rozhodla podpořit a prodejem odznáček nám pomáhá sehnat část peněz na pořízení traktoru.

Děkujeme.

→ O tom, jak sbírka pokračuje, se dočtete na druhé straně.

Srdečně Vás zveme na setkání s naším keňským koordinátorem Peterem Otieno z Nairobi

5. března v 18:30

Centrum neziskových aktivit / Centrum Narovinu
Tyršova 1, Praha 2 (metro I.P. Pavlova)

Nenechte si ujít příležitost osobně si popovídat s dalším koordinátorem, který organizuje projekty přímo v Africe.

Připravují se setkání i v dalších městech a na Slovensku a samozřejmě celý pobyt bude doplněn setkáními ve školách po celé České republice. Aktuální pozvánky budou k dispozici na našich webových stránkách.

Těšíme se na setkání s Vámi.

Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat.

PF 2012

Sbírka na traktor pro Ostrov naděje na Rusinga Island

darovat traktor = darovat jídlo

Nákup traktoru umožní rozšířit farmaření – bude možné obdělávat mnohem větší pozemek, a tak bude zajištěn dostatek jídla pro jídelnu školy i sirotčince. Zbytek bude určen na prodej, aby se tak získaly další finance na provoz Ostrova naděje. Připravujeme také zavedení chovu kuřat, králíků a ryb a výsadbu ovocných stromů. Traktor spolu se zavlažovacím systémem bude velkým krokem k získání soběstačnosti a trvalé udržitelnosti projektu.

Jelikož k nákupu traktoru chybí ještě částka 280 000,- Kč, obracíme se na Vás s prosbou o pomoc. Prosím, pomozte lidem na Rusinga a podpořte nákup traktoru, který místní komunitě usnadní práci na farmě a umožní kvalitnější stravování pro děti Ostrova Naděje. Děkujeme.

Peníze je možné posílat na účet číslo
19-1460510217/0100 KB, variabilní symbol 905

Více informací Vám ráda sdělí **Dana Feminová**

dana.feminova@adopceafrika.cz, mobil 777 711 911

Zpracování bohaté úrody z farmy.

Úroda okurek. Na jejich chuť a pokrmy si lidé z Ostrova teprve zvykají.

Lékařky na misi pomáhají se sklízit a učí místní lidi novým receptům.

Pomáhají i děti a mají z toho velkou radost.

„Pošli to dál“

Projekt přivádí do vesnice další Čechy

Když jsem poprvé potkala koordinátora adopcí Josephata Kingoo z Kauti, okamžitě se mi vybavil film „Bohové musejí být šílení“. Josephat je takový Nxao, sice oblečený a mnohem vyšší, ale povahou a myšlením se neliší. Proto mě lidé z Kauti dovedou uvést do rozpaků svojí zvláštní nezištností a bezelstností. Takoví opravdu narovinu. „Nedokážu to popsat, ale je to něco, co v tobě zůstane a nutí tě se na ně zkrátka nevybodnout a chtít se tam vrátit,“ zaujatě popisuje Pavla Drozdová, současná koordinátorka projektu Voda pro Kauti.

V roce 2005 dorazila do Kauti Jana Soukupová, jedna z prvních dobrovolnic dnešního Centra Narovinu, zkontrolovat chod adopcí. Ubytovala se u Josephata a jeho početné rodiny. Poznala zdejší chudé zemědělce, jejichž existence do slova a do písmene závisí na počasí. Viděla komunitu nenechávající nikoho na pospas osudu. Potkala lidi, kteří se se samozřejmostí vlastní jen těm nejchudším ujímají cizích sirotků a dají najíst každému, komu se neurodí.

Jana v Kauti zažila poměrně velké sucho, a tak na vlastní kůži poznala, jaký to má na místní obyvatele dopad. Paradoxem bylo a je, že pouhých pět kilometrů od Kauti postavila vláda přehradu, jejíž voda je určena jen pro okresní město Kathiani.

„Myslím si, že na Janu tehdy zapůsobili zdejší lidé, stejně jako na mne, a ta se rozhodla pokusit se udělat něco pro místní obyvatele i na „druhé straně“. Tedy, jak dostat vodu do Kauti“, vzpomíná Pavla na úplné začátky.

Se skutečnou realizací projektu se začalo až v roce 2010. Klíčové bylo najít potřebné finance. Ty se postupně nashromáždily na účtu Centra Narovinu. Každý adoptivní rodič přispívající na „své“ dítě do Keni přislíbí 20% částky na tzv. ostatní projekty. A tím je i Voda pro Kauti.

Kauti a jeho lidé svým osobitým kouzlem přitahují další Čechy. Inženýr Petr Chaloupka, odborný poradce projektu, určitým způsobem pro oblast a místní „zahořel“, a proto vzal s sebou do Afriky kamaráda a učitele Radoslava Prokopa. Ve spolupráci s jeho soukromou brněnskou školou se Radkovi podařilo sehnat 130 tis. korun a otevřít ve škole Kauti Primary komunitní centrum s knihovnou.

Dalším, kdo poskytl nemalou sumu, je brněnská firma Cardion, zdravotnická technika. Částka byla určena pro všechny děti ze školy Kauti Primary a má pokrývat lékařskou péči na dobu tří až pěti let.

Děti z Kauti a chvilka na snímek mezi nošením vody a praním prádla.

Nabírání vody vařečkou je už minulostí.

A dlouhé čekání, než se naplní celý kanystr, už také.

„Tohle všechno by nebylo, kdyby nebyla Voda pro Kauti. Postupně se to na sebe hezky nabaluje a dostává i za rámec Centra Narovinu. Je to neuvěřitelné, jak se začala naplňovat původní myšlenka pomoci zvané „Pošli to dál“, a to na obou stranách“, uvažuje Pavla o všem, co se událo od první návštěvy Jany Soukupové v Kauti.

Voda v Kauti už není jen darem z nebe, ale i z hloubi země

„A budiž voda!“ rozhodly keňské úřady a z přehrady Muooni postavily vodovod zásobující pouze okresní město Kathiani. Co na tom, že okolní vesnice zůstanou na suchu. Místní lidé jsou přece zvyklí spokojit se s nekonečným čekáním na pár kapek vody, myslí si úředník. To ale netušil, že ve vesnici Kauti, jedné z těch vesnic odsouzených k žízni, má Centrum Narovinu početnou skupinu dětí zařazených v programu adopce afrických dětí na dálku. Tam, mezi domky řídké rozestými na políčkách prahnoucích po vláze, se před šesti lety české koordinátorky rozhodly vzít věc vody do vlastních rukou. Jenže od nápadu k realizaci tak nesnadného úkolu vede opravdu dlouhá cesta. Narovinu i Kauti mělo štěstí, že na ní potkali vodohospodáře inženýra Petra Chaloupku z brněnské firmy Pöyry.

Po prozkoumání oblasti jste našel nová a pravděpodobně i lepší řešení.

Hlavními zdroji vody v Kauti jsou tzv. vývěry. Z části jde o spodní vodu, která je velmi významně smíchána s vodou povrchovou. Prošel jsem si statistiku srážkových úhrnů a zjistil, že v této oblasti dvakrát ročně po dva měsíce dosti vydatně prší. Jenže voda se v odlesněné krajině neudrží déle než týden po poslední srážce. Pak začíná urputný boj o vodu, kdy lidé čekají nekonečně dlouho u vývěru, než si mohou nabrat do barelu pár litrů špinavé vody. Přesně takto vypadal i nejvyužívanější vývěr v Kauti, oblíbený pro dostupnost z hlavní cesty a alespoň minimální vydatnost vody i ke konci „suchých“, bezdeštných období. Proto bylo v roce 2010 rozhodnuto pokusit se upravit

Na vodu se ještě chvíli čeká, ale je čistá a je jí dost.

Petr Chaloupka a Josephat Kingoo. První voda z vývěru u Muthala Primary School.

Vaše první cesta do Kauti byla, řekněme, velmi neoficiální...

Byl jsem požádán, abych posoudil, zda je možné zřídit pro Kauti podobný vodovod, jako má město Kathiani. Protože jsem vůbec nevěděl, do čeho jdu, a jak významně by se věc mohla týkat naší firmy, rozhodl jsem se vzít si dvoutýdenní dovolenou a s projektem Voda pro Kauti se seznámit na místě.

Původně navržený záměr čerpat vodu z přehrady povrchovým vedením jste ale neschválil.

Vzhledem k charakteru krajiny jsem viděl jako značně problematickou samotnou instalaci potrubí, které by mělo zásobovat vodou z přehrady Maooni oblast Kauti. Nehledě na to, že úřady ani nepotvrdily tuto možnost a je jisté, že v obdobích sucha by upřednostnily Kathiani, kde se nachází mimo jiné i okresní nemocnice, a vodovod pro Kauti by nekompromisně uzavřely. Sama přehrada v obdobích sucha bojuje s nedostatkem vody a čas od času se musí omezit dodávky i do samotného Kathiani.

tento zdroj tak, aby z něj bylo možné dobývat vodu poněkud snadněji. Po roce zkušeností můžeme říci, že se to povedlo. Zásobník vody se přes noc naplní a odběr vody ve dne je menší než celkový přítok za 24 hodin. Je pravda, že když je sucho už opravdu dlouho a k vývěru přijde více lidí než obvykle, musí se na vodu čekat déle. Podstatná je i změna kvality vody. Je výrazně lepší než dříve a než u obdobných zdrojů.

Kauti je po staletí zemědělskou oblastí, která jako jiné africké oblasti neumí zadržet vodu v krajině...

Bezesporu velkou roli v nedostatku vody hraje již zmíněné odlesnění krajiny a pravděpodobně i nárůst obyvatelstva v Africe. Mám za to, že v minulosti dvě období dešťů zajistila dvě úrody, bez jakýchkoli opatření, která dnes v Kauti provádíme. To co stačilo tehdy, teď bohužel nestačí. Afričané se musí naučit zachytit vodu také pomocí okapů a zásobníků vody.

Pravděpodobně se v dohledné době nepodaří přivést vodu z vývěrů nebo studen ke každému stavení a farmě v Kauti tak,

jak jsme na to zvyklí u nás, ale instalace tanků zachycujících a uchovávajících vodu dlouhé týdny po období dešťů je více než alternativním řešením. Počet těchto rezervoárů vody v oblasti sice narůstá, ale místní komunita by se měla zamyslet i nad revitalizací krajiny. Udržet více vody v půdě by pomohly uměle vytvořené brázdy a hráze, vysazení příhodných rostlin a stromů. Zároveň by se tak zpomalila extrémní půdní eroze, která může v budoucnu v celé oblasti ohrozit zemědělství jako takové.

Dobývání vody v Kauti nezůstalo jen na povrchu, ale šlo hodně do hloubky...

Vzhledem k tomu, že se nerealizoval původní plán postavit vodovod, ale „jen“ se sanoval vývěr a instalovaly tanky, uvažované náklady byly tedy proti předpokladu nižší. Místní komunita společně s Narovinu rozhodly provést vrt v areálu školy Kauti Primary. Studna je hluboká sto metrů, ale je to zatím ten nejjistější zdroj vody pro školu. Zda se bude voda z této studny prodávat místním obyvatelům za mírný poplatek nebo škola umožní lidem bezplatný odběr, ukáže až čas a zájem, který je samozřejmě ovlivněn finančními možnostmi vesničanů a přístupem k jiným vodním zdrojům v oblasti. Zatím všechny finance přicházejí z Narovinu a jejich příjemcem je Kauti Partners Self Help Group. Jejím úkolem je spravovat tato zařízení a především je trvale udržet v chodu. Teď je vše ještě nové a v záruce, ale je třeba myslet na budoucí náklady na údržbu a možné rozšiřování zdrojů vody. Proto bych jim radil nevyhýbat se žádnému možnému příjmu z prodeje vody pocházející z vývěrů nebo vrtu.

Věříte, že místní lidé udrží zařízení v chodu bez dohledu zvenčí?

Lidi jsou tu stejní jako jinde. Někteří jen zevlují a jiní se hned snaží chopit práce. Určitě se hodně naučili. Když vidí, že to někde jde, tak to chtějí taky. V prosinci, když jsem byl v Kauti naposledy, dokončovali místní rozšíření vývěru nad školou Muthala Primary School. Sami. A docela jim to šlo. Mám Afričany rád, rád si zvyknu na jejich způsob práce. Občas to stojí nervy, když se dohodneme na termínu a dlouho se nic neděje, ale pak se to vždy zvládne podle plánu. Oblíbil jsem si Josephata, koordinátora Narovinu, u kterého bydlím. Musí řešit všechny úkoly z pohledu jak Narovinu, tak vesničanů a komunity. Někdy to opravdu nemá lehké. Všichni Češi příjíždějící do Kauti bydlí u něj a pak se stává, že si sousedi myslí, že mu přece za nocleh musí platit jako v hotelu, takže je „v balíku“. Což je samozřejmě nesmysl. Na druhou stranu se těší velké vážnosti jako koordinátor adopce a projektu Voda pro Kauti. Slíbil mi, že až příště přijedu do Kauti, tak mi zřídí u něj doma sprchu. Na oblast sužovanou suchem neuvěřitelné. Má totiž instalované okapy a tanky na vodu.

Podrobnosti o projektu Voda pro Kauti na www.adopceafrika.cz

Ptala se Ilona Musilová

Místní lidé si už se sanací vývěrů poradí sami.

Lidová tvorba. Místní přeprava vody.

Kasiva

Voda pro Kauti přinesla prospěch tisícům lidí, ale má i své konkrétní příběhy

Holčička Kasiva byla stará dva roky, ale byla malinká, o něco větší miminko. Nechodila, jen se plazila ovázaná ve špinavých hadříčcích. Narodila se bez konečníku. Místní lékaři jí rozřízli břicho a vyvedli tlusté střevo, vytvořili tzv. vývod bokem. Okolí rány vypadalo opravdu hrozně.

V tomto stavu ji našla Jana Soukupová, když se při své první návštěvě v Kauti ubytovala v domě koordinátora Josephata, Kasivina strýčka. Sehnat částku asi 35 tis. korun na potřebnou operaci pro děvčátko nebylo v silách ani strýce Josephata, ani jeho hluchoněmé sestry, Kasiviny matky.

S tím se Jana rozhodně nehodlala smířit a po návratu domů příběh Kasivy zveřejnila. Díky finanční sbírce a benefičnímu představení divadla Kámen v Divadle Járy Cimrmana se podařilo vybrat něco přes 100 tis. korun. Tato částka umožnila nejen operaci, ale i dostatečnou rekonvalescenci děvčátka.

Dnes je devítiletá Kasiva vzrůstem stále velice drobná, zdá se, že zatím ještě nedohonila to, co v prvních dvou letech zameškala, ale je to aktivní a velmi „zlobivá“, v dobrém slova smyslu, mentálně zdravá holčička, která pomáhá mamince pečovat o své sourozence.

Ilona Musilová

Dnes se Kasiva směje a na problémy s břichem zapomíná.

Tehdy dvouletá Kasiva s maminkou.

Během pobytu v nemocnici.

Ohlédnutí za suchem a hladomorem v Keni

V minulém čísle bulletinu jsme Vás slíbili více informací o tom, jak dopadla sbírka potravin pro postižené keňské oblasti. Ještě jednou velké díky Vám Všem, sbírka dopadla výborně!

Jídlo se distribuovalo koncem září a bylo předáno 119 rodinám, které máme v programu Adopce afrických dětí na dálku, a dalším 20 rodinám z postižených oblastí, které také trpěly nedostatkem.

Konkrétně se jednalo o rodiny z Východní Provincie Keni z oblastí Athi River, Kauti, Makueni a Mavoloni.

Rodiny, které jsou zařazeny v programu Adopce afrických dětí na dálku, obdržely tyto potraviny: 90 kg kukuřice, 90 kg fazolí, 20 kg rýže a 10 kg tuku na vaření. Rodinám vydržely tyto potraviny průměrně na 4 měsíce. Menší balíčky obsahovaly 5 kg tuku na vaření, 4 kg rýže, 24 kg kukuřice a 24 kg fazolí.

A jaká je situace dnes?

Východní provincie zvaná Ukambani je oblastí extrémních kontrastů v počasí. Na jednu stranu vystavuje místní obyvatele nesmírnému suchu, které vede k extrémní chudobě, na stranu druhou se občas těší dlouhým deštům, které oblast promění ve svěží zelenou krajinu. Na konci listopadu 2011 v Ukambani přišlo a místní vypěstovaná kukuřice a fazole, základní potraviny zdejších oblastí, jsou nyní téměř připravené ke sklizni. Ve srovnání se situací v září, kdy jsme distribuovali do oblasti jídlo a celá oblast byla postižena hladomorem, je to velký kontrast. Při nedávné návštěvě jsme zjistili, že některé rodiny použily část kukuřice a fazolí z potravinové pomoci jako sazenice, zasely během krátkých deštů v listopadu a nyní očekávají dobrou sklizeň. Bez potravinové pomoci v září by to nebylo možné, protože nákup sazenic v obchodě by byl pro řadu chudých rodin nemyslitelný. Nyní dochází ke smutně-komické situaci,

Během distribuce potravin loni v září.

protože teď, když skončily deště, začala teprve místní vláda rozdávat lidem sazenice.

O účelnosti české pomoci v září napsala jedna z místních rodin:

„Jsme šťastni, že naši přátelé z Čech nám poslali podporu včas. Získali jsme nejen potravu, ale i měli sazenice pro období deštů. Nyní máme jídlo, které nám vydrží na více měsíců, a jestli bude pršet opět v dubnu, budeme mít dostatek jídla na celý rok. Naše vláda využívá naší vážné situace politicky, a proto od nich moc očekávat nemůžeme.“

Ukumbani je jen jednou z oblastí v Keni, která jasně ukazuje špatné hospodaření a nedostatek správné koordinace s prostředky v Keni. Země balancuje mezi extrémními obdobími sucha a deštů a bez snahy o kontrolu situace a předcházení problémům.

Ken Okongo

Centrum Narovinu Kenya

Z úrody mají místní lidé radost, jídlo jim vydrží na několik měsíců.

Dnes chodí děti do školy zelenou krajinou.

Partnerství českých a keňských škol

V minulém čísle našeho bulletinu jsme Vás seznámili se základními informacemi o našem projektu „Výchovou k jednotě a partnerství lidí na celém světě“ aneb Afrika nevěsedníma očima nejen na školách. V rámci tohoto projektu nabízíme školám také možnost navázat partnerství se školou v Keni. Dětem „partnerství“ zprostředkuje nejen písemný kontakt s jiným školákem z druhého konce světa, ale díky osobnímu prožitku dětí je také dále posílena účinnost a dopad rozvojového vzdělávání. Ze zkušenosti víme, že vidět na fotkách z Keni „svůj“ obrázek na stěně třídy nebo míč zakoupený za „své“ peníze je pro české děti silným zážitkem a motivací k další pomoci. Projekt je tak obohacující pro obě strany.

Osobní setkání s keňskými koordinátory vždy potěší.

Různorodá paleta aktivit partnerské školy může zahrnovat:

- navázání dopisového kontaktu s dětmi z Afriky
- výměnu fotek nebo natočených videozpráv o každodenním životě
- výrobu učebních pomůcek nebo obrázků k výzdobě tříd pro africké děti
- výrobu webových stránek o partnerském projektu
- finanční dar na nákup přesně určených pomůcek (školní lavice apod.)

V průběhu roku 2011 aktivně probíhala spolupráce 34 evropských a afrických škol (25 v ČR a 9 v Itálii). V České republice bylo navázáno 14 nových partnerství mezi českými a keňskými školami a ve svých aktivitách dále pokračovalo 11 dvojic partnerských škol z roku 2010. Žáci a studenti českých škol psali dopisy svým keňským kamarádům, připravovali různé pomůcky od malých skládaček až po velké autentické mapy. Na některých školách studenti dokonce vyrobili powerpointové pre-

zentace nebo natočili o své škole video, které poté zaslali do Keni. Na oplátku obdrželi dopisy, fotografie či video z předáváním pomůcek a jejich používání ve třídách.

Ideální průběh projektu partnerství škol:

1. Česká škola projeví zájem o spolupráci a domluví se se zástupci Centra Narovinu na přidělení partnerské školy v Keni a konkrétní podobě partnerství
2. Centrum Narovinu předá české škole základní informace o keňské škole
3. Žáci a pedagogové v české škole vytvoří (dle domluvy) učební pomůcky, videozprávy, dopisy, obrázky apod.
4. Česká škola se domluví s Centrem Narovinu na předání připravených materiálů a Centrum Narovinu je poté doručí do Keni
5. Po přijetí materiálů v keňské škole obdrží česká škola zprávu a fotografie zachycující předání a využití věcí z ČR
6. Keňská škola připraví materiály o své škole a na oplátku je posílá do ČR
7. Komunikace mezi školami po výměně prvních dopisů a materiálů nezaniká, ale právě naopak – přeroste v pravidelný a pevný kontakt, který obohacuje obě strany

Dlouhodobým a ideálním předpokladem projektu je, že se malé partnerské aktivity v budoucnosti alespoň v některých školách rozrostou v rozsáhlejší akce pomoci, například nákup sportovního vybavení, učebních tabulí a dalšího zařízení pro partnerskou školu.

Pokud Vás program partnerství škol zaujal, neváhejte nás kontaktovat.

Alena Polanecka - alena.polanecka@adopceafrika.cz

Školní pomůcky jsou hotové a mohou se poslat do Keni.